

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Διήμερο Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικού

*Από το ρεπερτόριο στον ισορροπημένο προγραμματισμό
με βάση τους Δείκτες ΕΕ

*Διδασκαλία τραγουδιού στο δημοτικό σχολείο

Σεπτέμβρης 2019

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

8:30 – 10:30 (στην ολομέλεια)

*Γενικές οδηγίες

*Εργαστήριο με θέμα «Ανάπτυξη Φωνής και Διδασκαλία Τραγουδιού στο Δημοτικό Σχολείο» με τον Λοίζο Λοίζου

10:30 – 11:00 Διάλειμμα

11:00 – 13:00 (σε μικρές ομάδες)

*Προγραμματισμός διδασκαλίας με βάση τους Δείκτες ΕΕ και με άξονα το τραγούδι

Μουσική

Υλικό

Δράσεις

Επιμόρφωση

Ενημέρωση

Ημερολόγιο

Επικοινωνία

Είσοδος

Αναζήτηση...

Οικοσελίδα / Υλικό / Βαθμίδα 2: Επίσημη Πρόταση

Βαθμίδα 2 - Επίσημη Πρόταση ΥΠΠ

Τάξη Γ΄

Θέμα	Αρχείο	Ημερομηνία
Ενότητα 1: Τα παιδιά...παίζει		24/09/2015
Ενότητα 2: Νότες στο...διάστημα		24/09/2015
Ενότητα 3: Ευχές μουσικές		24/09/2015

- en1g_fylla_ergasias_mathiti
- en1g_odigos_ekpaideutikou
- en1g_p1_all_lessons
- en1g_p2_les_toreadors
- en1g_partitoures

Το Υποστηρικτικό Υλικό είναι κλειδωμένο με κωδικό πρόσβασης.

Προγραμματισμοί ενοτήτων

ΒΑΘΜΙΔΑ 2

Γ' ΤΑΞΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4 «Πέντε φίλοι κολλητοί»

Προγραμματισμός Ενότητας
Αριθμός μαθημάτων: 7x40'

ΑΚΡΟΑΣΗ				
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (Γενικοί)	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (Εξέτα) Οι μαθητές/τριες...	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ (Υψη)	Δidασικά μέσα (Ακουστικά, Παραπομπές Φύλλα εργασίας κ.λπ.)	Αξιολόγηση
A1	A1.4 να ανακαλούν και να εκτελούν μελωδικά στοιχεία σε διάφορα μέτρα και τονικότητες με τη χρήση ουδέτερων συλλαβών α. με μίμηση	<ul style="list-style-type: none"> Μελωδικά σχήματα με 3-4 νότες στην πεντατονική ντο Τύντομες μελωδικές-μέρη τραγουδιών 	<ul style="list-style-type: none"> επιτογάλοσι και άλλες μελωδικές ασκήσεις (βλ. Εκτέλεση-Φωνή) 	
A2	A2.1 να ανταποκρίνονται ελεύθερα σε μουσική ακρόαση: α) εσπάζοντας σε μουσικές έννοιες β) χωρίς να εσπάζουν σε μουσικές έννοιες	<ul style="list-style-type: none"> μουσικές έννοιες: -τριμερής μορφή (ABA)-(επανάληψη) -γρήγορα (επανάληψη) -απαλά (επαν.) -αργά (αργ.) κίνηση-χαράς προφορικός λόγος 	<ul style="list-style-type: none"> Mουσική Ravet: ελασημοόλο η βασίλισσα των παγόδων εάνθοι στο φεγγαρολουσμένο ποτάμι την άνοιξη- παραδοσιακή μουσική της Κίνας Αγγέλου/Τζαζ: εΜια μέρα στο Παρίσι 	
A3	A3.3 να εσπάζουν σε έννοιες μορφής A3.3.1 να αναγνωρίζουν τη μορφή μουσικών ακροάσεων και να την αποδίδουν κλητικά A3.4 να εσπάζουν σε έννοιες χροιάς A3.4.3 να διακρίνουν τη χροιά πνευστών, κρουστών και εγχόρδων σε ακρόαση και να αναγνωρίζουν αντιπροσωπευτικά όργανα από τις τρεις οικογένειες οργάνων.	<ul style="list-style-type: none"> Ίδιο-διαφορετικό μουσικό μέτρο: Τριμερής μορφή (ABA) Εγχόρδα, πνευστά και κρουστά στην Κινέζικη παραδοσιακή μουσική Εγχόρδα τάξης (καθάρα, μαντολίνο, σκουαλέλε) πάνο 	<ul style="list-style-type: none"> Mουσική Ravet: ελασημοόλο η βασίλισσα των παγόδων εάνθοι στο φεγγαρολουσμένο ποτάμι την άνοιξη- παραδοσιακή μουσική της Κίνας Μουσική Ravet: ελασημοόλο η βασίλισσα των παγόδων Φύλλο εργασίας 1 βλ. Παραοσίση 1 	
	A3.5 να εσπάζουν σε έννοιες υφής και αρμονίας A3.5.1 να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν διαφορετικά στρώματα σε μουσικά έργα	<ul style="list-style-type: none"> Μελωδικό ασπνάτο (≠ Μελωδία) 	<ul style="list-style-type: none"> ετο τραγοόδι της πεντατονικής 	<ul style="list-style-type: none"> Φύλλο αξολόγησης 1 (μελωδικό ασπνάτο)

Ενδεικτικό έντυπο προγραμματισμού ενότητας στο μάθημα Μουσικής

ΒΑΘΜΙΔΑ 2

**Γ' ΤΑΞΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ 5**

«Πέντε φίλοι κολλητοί: Κλίμακα η πεντατονική»

*Προγραμματισμός Ενότητας
Αριθμός μαθημάτων: 7Χ40'*

ΑΚΡΟΑΣΗ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (Γενικοί)	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (Ειδικοί) Οι μαθητές/τριες...	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ (Υλη)	Διδακτικά μέσα (Ακροάσεις, Παρτιτούρες, Φύλλα εργασίας κ.λπ.)	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
A1	A1.4 να ανακαλούν...			

ΕΚΤΕΛΕΣΗ (ΦΩΝΗ)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (Γενικοί)	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (Ειδικοί) Οι μαθητές/τριες...	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ (Υλη)	Διδακτικά μέσα (Ακροάσεις, Παρτιτούρες, Φύλλα εργασίας κ.λπ.)	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΕΦ3	ΕΦ3.1 Να αξιολογούν...			

ΕΚΤΕΛΕΣΗ (ΟΡΓΑΝΑ)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (Γενικοί)	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (Ειδικοί) Οι μαθητές/τριες να...	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ (Υλη)	Διδακτικά μέσα (Ακροάσεις, Παρτιτούρες, Φύλλα εργασίας κ.λπ.)	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΕΟ1	ΕΟ1.4 να επιδεικνύουν ικανότητες...			

ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ-ΣΥΝΘΕΣΗ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (Γενικοί)	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (Ειδικοί) Οι μαθητές/τριες να...	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ (Υλη)	Διδακτικά μέσα (Ακροάσεις, Παρτιτούρες, Φύλλα εργασίας κ.λπ.)	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΑΣ1	ΑΣ1.2 να προβλέπουν...			

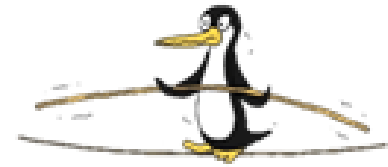
Προγραμματισμός Διδασκαλίας - Στοχοθεσία

ΝΟΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ (ΓΝΩΣΕΙΣ-ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ)- (Cognition)					
Δεξιότητες χαμηλών επιπέδων (Lower Order Thinking Skills)			Δεξιότητες υψηλών επιπέδων (Higher Order Thinking Skills)		
ΘΥΜΑΜΑΙ, ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΩ-ΚΑΤΑΝΟΩ, (ΕΦΑΡΜΟΖΩ)			(ΕΦΑΡΜΟΖΩ), ΑΝΑΛΥΩ, ΑΞΙΟΛΟΓΩ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ		
Μπορώ να θυμάμαι πληροφορίες που είδα ή άκουσα.	Καταλαβαίνω και εξηγώ τις ιδέες, βγάζω συμπεράσματα από εμπειρίες και πηγές	Χρησιμοποιώ αυτά που έμαθα σε πραγματικές καταστάσεις	Μπορώ να διερευνώ κάτι σε βάθος. Αναλύω τις ιδέες σε απλούστερα κομμάτια.	Μπορώ να κρίνω την σημασία ή την αξία που έχει κάτι με βάση στοιχεία ή εξωτερικά κριτήρια.	Μπορώ να δημιουργήσω κάτι νέο με βάση αυτά που έμαθα.
Παραδείγματα ρημάτων:					
ΘΥΜΑΜΑΙ 	ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΩ-ΚΑΤΑΝΟΩ 	ΕΦΑΡΜΟΖΩ 	ΑΝΑΛΥΩ 	ΑΞΙΟΛΟΓΩ 	ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ
Θυμάμαι Αναγνωρίζω Αντιγράφω Αναμεταδίδω Αναφέρω/Απαριθμώ Ορίζω Ονομάζω Κάνω δήλωση Εντοπίζω Περιγράφω Γράφω κατάλογο/λίστα με στοιχεία	Αναπαριστώ Δίνω παράδειγμα Δείχνω Εξηγώ Επιδεικνύω Εντοπίζω Εκφράζω Προβλέπω Ξεχωρίζω Συνοψίζω/Κάνω περιληψη Μεταφράζω Ταιριάζω Ταξινομώ Υποθέτω	Αναγνωρίζω Αποφασίζω Αναθεωρώ Γενικεύω Εξηγώ Επιλέγω Επιδεικνύω Μεταδίδω Οργανώνω Προετοιμάζω Προεκτείνω Συστηματοποιώ Απο/Κωδικοποιώ Λύνω (μουσικό πρόβλημα)	Αναλύω Αναλύω (μουσικό πρόβλημα σε επιμέρους μέρη) Αναδομώ Αποκωδικοποιώ Διακρίνω Διαφοροποιώ Συσχετίζω Συγκρίνω Ταξινομώ Κατηγοριοποιώ Αναδομώ Αντιπαραβάλλω Υποθέτω	Αξιολογώ Ασκώ κριτική Εκτιμώ Ελέγχω λάθη Διορθώνω Επιλέγω Ιεραρχώ Συμπεραίνω Συγκρίνω Εξετάζω Δικαιολογώ Υπερασπίζομαι Εμπραβεύω	Δημιουργώ Ανακαλύπτω Αναπαριστώ εικονικά Αναπτύσσω Βελτιώνω Τελειοποιώ Επιλύω Επινόω Κατασκευάζω Οργανώνω Προβλέπω Πρωτοτυπώ Συνθέτω Συνδυάζω Σχεδιάζω (πλάνο, πορεία εργασίας) Φαντάζομαι Παράγω (γνώση, ολοκληρωμένο έργο)
ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ (Dave,1975)/Harrow (1972)					
Μιμούμαι, ακολουθώ, επαναλαμβάνω/κρατώ, κτυπώ, κουνώ, τραβώ, ξύνω, γράφω, αντιγράφω κ.λπ., χρησιμοποιώ, εκτελώ, αλλάζω προσανατολιζομαι (οπτικοκινητικά)/εκτελώ, συγχρονίζομαι/βελτιώνω, τελειοποιώ/παρουσιάζω, ερμηνεύω/εκφράζομαι, αναπτύσσω, δημιουργώ					
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ					
Αισθάνομαι, αμφισβητώ, αντικρούω, αποδέχομαι, αντιλαμβάνομαι, ανταποκρίνομαι, αντιδρώ, εκτιμώ, οργανώνω, χαρακτηρίζω, διερωτώμαι, ενθαρρύνω, επικρίνω, πείθω, χειρίζομαι, παροτρύνω, προτιμώ, συζητώ, συμμετέχω, υπερασπίζομαι, προτιμώ, συζητώ					
Βλ. Ράπτη, Α. (2008). Ταξινομίες Στόχων, Μαθησιακών Αποτελεσμάτων και Επιπέδων Μάθησης, EPIC1. http://pakeioa1.blogspot.com/2008/02/blog-post_634.html και http://www.nwlink.com/~donclark/hrd/Bloom/psychomotor_domain.html					

Αξιολόγηση

- Κλίμακα ελέγχου , checklist
  - Ανεκδοτική καταγραφή
  - Συνέντευξη
  - Κλίμακες διαβαθμισμένων κριτηρίων/rubrics
  - Φωτογραφίες
  - Βιντεογραφήσεις
  - Ηχογραφήσεις
-
- Ημερολόγιο (journal)
  - Φύλλα αξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης
  - Εννοιολογικοί χάρτες (concept maps)
  - Φάκελος επιτευγμάτων (portfolios)

ΦΥΛΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 1 (Αυτοαξιολόγηση)

Όνομα: ..... Τάξη: ..... Ημερομηνία: .....

Παίζουμε μέρος της μελωδίας «Εημερώνει» στα μελωδικά κρουστά και μετά αξιολογούμε τον εαυτό μας.

Κλίμακα ελέγχου checklist

Γ΄ τάξη Αυτοαξιολόγηση μαθητή

Βάλε ✓ σε αυτά που μπορείς να κάνεις.

Χρησιμοποιώ καλά τους επικρουστήρες και έχω ωραίο ήχο.

Θυμάμαι τις νότες της μελωδίας και μπορώ να τις παίξω στο όργανο.

Προλαβαίνω να παίξω μαζί με τους άλλους, όταν παίζουμε σε αργή ταχύτητα.

Προλαβαίνω να παίξω μαζί με τους άλλους, όταν παίζουμε γρήγορα.

Κλίμακες διαβαθμισμένων κριτηρίων (rubrics)

Γ' τάξη

Αξιολόγηση στον αυλό στο τραγούδι «Ο μουσικός των σκουπιδιών»

Ο μαθητής/ η μαθήτρια/ οι μαθητές/ οι μαθήτριες:

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	<u>Καθόλου</u> 1	<u>Λίγο</u> 2	<u>Αρκετά</u> 3	<u>Πολύ</u> 4	<u>Παρα πολύ</u> 5
------------	---------------------	------------------	--------------------	------------------	-----------------------

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	1	2	3	4	5
1. Κρατά τον αυλό με τον σωστό τρόπο (θέση σώματος, θέση οργάνου σε σχέση με το σώμα, στήριξη οργάνου και θέση επιστομίου).					
2. Παράγει ποιοτικό ήχο με σωστούς δακτυλισμούς στις νότες ΣΙ, ΛΑ, ΣΟΛ και ΝΤΟ'.					
Σημειώσεις:					
3. Εκτελεί με ευχέρεια τους συνδυασμούς των δακτυλισμών ΝΤΟ'-ΣΟΛ και ΛΑ-ΣΙ-ΝΤΟ', στο «Μουσικός των σκουπιδιών».					
Σημειώσεις:					
4. Παίζει, ακολουθώντας οπτικά τη συμβατική σημειογραφία του «Μουσικός των σκουπιδιών» (Ρυθμικές αξίες: τέταρτα, όγδοα/Νότες: ΣΙ, ΛΑ, ΣΟΛ, ΝΤΟ', Άλλα μουσικά στοιχεία: Σημεία επανάληψης).					

Βιντεογραφήσεις + Τήρηση φάκελου επιτευγμάτων

Δ' τάξη

Αξιολόγηση σε αυτοσχεδιασμό στην κλίμακα Ντο Μείζονα βάσει κριτηρίων

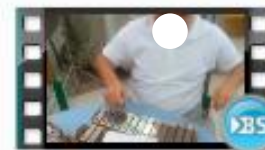
2_11_16_Η_ΔΙΚΗ_ΜΟΥ_ΜΕΛΩΔΙΑ_Σ_ΤΗ_ΝΤΟ_ΜΕ_ΕΠΑ_ΝΑΛΗΨΗ

ΑΓΓΕΛΙΚΑ

ΑΝΤΡΕΑΣ

ΒΑΛΕΝΤΙΝΑ

ΒΙΚΥ

ΓΕΩΡΓΙΑ

ΕΛΕΑΝΑ

ΖΗΣΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ

ΝΙΚΟΛΑΣ

ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ

ΡΙΑΤ

ΣΤΑΥΡΙΑΝΑ

ΧΡΙΣΤΟΣ

Ομαδικός αυτοσχεδιασμός σε στρώματα με ρυθμούς μπάντας, με άχρηστα υλικά

Φωτογραφίες

Ομαδικός αυτοσχεδιασμός με θέμα «Χορός της βροχής» σε ενότητα για τη μουσική της Αφρικής

Πειραματισμός σε ομάδες για σύνθεση μελωδίας στη Ντο+ και συνοδεία της με τη συγχορδία Ντο+

Εννοιολογικοί χάρτες

Γ' τάξη

Κατανόηση της έννοιας
«οστινάτο»

Διάλεξε τις 3 λέξεις που ταιριάζουν καλύτερα με τη λέξη «οστινάτο» και γράψε τις στα κυκλάκια.

επανάληψη
αλλαγή
ρυθμικό
μελωδικό
πεντάγραμμο

ΦΥΛΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 2β (Μαθητή)

Όνομα: ..... Τάξη: ..... Ημερομηνία: .....

Άκουσε και αποφάσισε αν ακούς μελωδικό οστινάτο, ρυθμικό οστινάτο ή και τα δύο και γράψε το στο κουτάκι.

μελωδικό

ρυθμικό

Φύλλο αξιολόγησης

Δ' τάξη

Αξιολόγηση μαθητή στη διάκριση μελωδικού-ρυθμικού οστινάτο

1

2

3

4

ΟΣΤΙΝΑΤΟ